11 ŞUBAT 1976
YIL: 2 — SAYI: 46
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
Adres : P.K. 68 ZONGULDAK
Fiyatı : 100 krş.

İŞÇİ DAVASI

2. Sayfa : GÖÇMEN İŞÇİLER
3. Sayfa : SOSYALİST SİSTEM VE SİLAHSIZLANMA

DÜNYADA DETANT – ÜLKEDE SOSYALIZM

HÜKÜMETİN VADESİ DOLUYOR

Eski Demokratlar Hükümeti Eleştiriyor

Sebati Ataman

Hayrettin Erkmen

Adalet Partisi içinde bazı konularda tartışmalar oluyor. 12 Ekim 1975 kısmi seçimlerinde seçilen **eski demokratlar** AP de şu anda işbaşında bulunan yönetimi açıkça tenkit ediyor.

Zonguldak Milletvekili Sebati Ataman şunları söylüyor: «... **Solcuların hepsini şiddet taraflısı göstermek yanlıştır. Özellikle CHP ile onun solunda olanları bir tutmak yanlıştır... Aynı şekilde sağcılar arasında da ufak bir azınlık faşisttir ve şiddet taraflısıdır... Şiddetten yana olanlar ile olmayanları ayırmak gerekir. Sağda ve solda şiddete karşı olanlar birlikte hareket etmelidir**

Giresun Senatörü Hayrettin Erkmen de şunları söylüyor : «... **Milletin oylarının yüzde 44 ünü alan bir partiyi komünistlikle suçlamak yanlıştır İktidar ile muhalefet arasındaki ilişkilerin bu kadar gerilmesi ve kopması hayra alamet değildir...»**

Eski demokratların bu sözleri değişik tepkilere yol açtı. Muhalefet çevrelerinde olumlu karşılandı. Hükümet içinde MSP ve CGP den bu konuda ses çıkmadı. MHP den olumsuz tepkiler geldi. AP içinde de Erkmen ve Ataman'ın sözleri geniş tartışmalara sebep oldu. AP yönetimine ve Demirel'e yakın olarak bilinen bazı milletvekilleri Erkmen ve Ataman'a ağır suçlamalar savurdular. Eski demokratları CHP ile işbirliği yapmakla itham ettiler. Bu gibi sözlerin hükümeti zayıflattığını öne sürdüler. Demirel ise ortada bir tavır takındı. Bir yandan CHP yi eskisi gibi suçlamaya devam etti. Bir yandan parti içinde eleştiriler olabileceğini savundu.

Eski demokratların sözleri AP içinde önemli değişimleri getirecek gibi görülüyor. Eski demokratların parti içinde itibarları var. Son kısmi seçimlerde Demirel eski demokratlara yaslandı. **«AP, Demokrat Parti'nin devamı değil, ta kendisidir»** dedi. Eski demokratlar bu seçimde gerçekten büyük başarı kazandılar. Hem ön seçimlerde liste başlarına seçildiler. Hem de kısmi seçimlerde büyük oy farkı sağladılar.

Şu sıralar Demirel'de bazı yumuşama belirtileri görülüyor. Geçen hafta Cumhurbaşkanı Korutürk ile yaptığı görüşmeden sonra Demirel şunları söyledi: «... **İktidar ve muhalefet ilişkileri çok hassas ve kızgın bir ortama sürüklenmiştir... Gerçekten üzgünüm. Gerçekten memleket meselelerini konuşamıyoruz... Umarım karşılıklı saygıyı yeniden kurabilelim...»**

4 Ortaklı hükümet içinde zaten sürtüşmeler vardı. Üstelik partilerin kendi içlerinde de sürtüşme vardı. Son olarak da hükümetin en büyük ortağı AP içinde tartışma çıktı. Bütün bu gelişmeler sürekli çalkantı halinde 11 ay işbaşında kalan hükümetin artık vadesinin dolduğunu gösteriyor.

YORUM

Sermaye sahipleri arasındaki tartışmalar ile sermaye partileri arasındaki tartışmalar birbirinden kopuk değil. Bunların ortak temelini bulmak gerek.

Önce şunu bilmeliyiz. Çağımızda «milli sermaye» yoktur. Kapitalist sistem içindeki ülkelerin sermaye sınıfları içiçe geçmiştir. Çünkü sermayeleri içiçe geçmiştir. Bunların arasında sadece sömürüden daha fazla pay almak için çekişme vardır. Fakat genel olarak işbirliği içindedirler. Emperyalist ülkeler daha doğrusu bu ülkelerdeki tekeller sömürdükleri ülkelerin ta içine girerler. Bu ülkelerin yerli sermayedarları ile ortak şirketler kurarlar. Kazançlardan hisse alırlar. Üretimden çeşitli isimler altında pay alırlar. Demekki sermayenin yerlisi yabancısı sömürülerini ortaklaşa yürütüyorlar. Bu durumda sermayenin milli olanı ile olmayanı şeklinde bir ayrım yapılamaz. Hepsi bir bütün içinde yer almaktadır.

Şimdi son günlerde lastik sanayisindeki patronların çekişmesine bir göz atalım. Sabancı, Koç'un ortak olduğu Uniroyal lastik fabrikasının yabancı sermayeli bir kuruluş olduğunu söylüyor. Bu doğrudur. Amerikan Üniroyal şirketi, Türkiye'deki Üniroyal fabrikasının hisselerinin büyük bir kısmını elinde tutuyor.

Fakat acaba Sabancı'nın kurmakta olduğu Lassa fabrikası tamamen yerli bir kuruluşmudur? Hayır değildir. Lassa lastik fabrikası, bir başka Amerikan şirketi olan Goodrich lastik şirketi ile anlaşarak kurulmaktadır. Lassa bu şirketin lastik yapma planlarını (patent hakkı) satın almıştır. Şirketin kendisi sermaye yatırmış ve kurulan fabrikaya ortak olmuş değildir. Fakat bunun yerine plan vermektedir. Ve bunun karşılığı olarak her sene yapılan satıştan bir miktar pay alacaktır.

Demekki her iki lastik fabrikası da yabancı sermaye ile işbirliği halindedir. Onunla bütünleşmiş durumdadır. Sabancı'nın kendi fabrikasına yerli sermaye demesi bir aldatmacadır.

Aslında işler bu derece açıktır. Fakat yine de bazı insanlar hâlâ «milli sermaye» lafı ediyorlar. Mesela lastik şirketleri arasındaki bu çekişme üzerine Lastik - İş sendikası genel sekreteri «milli sermaye» olduğu düşüncesiyle Sabancı'ların tarafını tuttu. Böylece hem sermaye sahiplerinin bir kısmının kuyruğuna takılmış oldu. Hem de DİSK'e ters düşmüş oldu. Çünkü DİSK yöneticilerinin çoğu CHP'yi tutuyor. Sabancı'lar ise AP ve MSP'yi destekliyor.

AP İÇİNDEKİ TARTIŞMALAR

Son günlerde AP içinde farklı görüşler ortaya çıkıyor. Eski demokratlar hükümetin tutumunu doğru bulmuyor. Acaba onların bu görüşleri nereden ileri geliyor. Elbette 27 Mayıs hareketinden ileri geliyor. Onlar 27 Mayıs öncesi dönem ile bugün yaşadığımız olaylar arasında benzerlikler buluyorlar. Ve 27 Mayıs'tan ders almış insanlar olarak hükümetin tutumunu eleştiriyorlar.

27 Mayıs'tan bugüne kadar Türkiye'de çok şeyler değişti. Fakat yine de bazı benzerlikler vardır. Mesela 27 Mayıs öncesinde dünya emperyalist sistemi ile Türkiye'deki sermaye iktidarı arasında bir uyuşmazlık vardı. Böyle bir durum bugün de var.

27 Mayıs öncesinde dünya emperyalizminin başı olan Amerika Türkiye'den şunları istiyordu: Ekonomik durum Amerikaya bağlı olarak gelişsin. Bazı reformlar yapılsın. Planlı ekonomiye geçilsin. Yani sanayileşme Amerikanın istediği yönde bir esasa bağlansın.

Menderes - Bayar yönetimindeki Demokrat Parti Amerika'nın desteği ile işe başladı. Fakat son günlerinde aralarında uyuşmazlıklar çıktı. Demokrat Parti her şeyden evvel halkın oylarıyla iktidara gelmiş bir partiydi. Tekrar oy alabilmek için geniş halk yığınlarına birşeyler vermek zorundaydı. Bu durum her zaman büyük sermayenin işine gelmiyordu.

Ayrıca Demokrat Parti (DP) ayakta kalabilmek için teşkilatını beslemek zorundaydı. Teşkilatındaki partililerin vurgunculuklarına göz yummak zorundaydı. Bu durum tekelleşmek istiyen sermaye sahiplerinin işine gelmiyordu.

27 Mayıs hareketi bu işleri gördü. Türkiye ekonomisine yön vermek isteyen emperyalist sistem ile Türkiye ekonomisinde daha fazla egemen olmak isteyen sermaye sahiplerinin bir kısmı bir noktada birleşti. Meclis dışında bazı kurumlar oluşturuldu. Böylece seçmen baskısı yüzünden meclisin yapamadığı bazı işlerin yapilması sağlanmaya çalışıldı. Ekonomik gidişatın üzerinde önemli kararlar almak yetkisi Planlama teşkilatına verildi.

Bugün emperyalist - kapitalist sistem Türkiye'deki sermaye iktidarlarından yine bazı şeyler bekliyor. Bunları İŞÇİ DAVASI'nın geçen sayısında yazdık. Bunlar kısaca: şudur : Ekonomik büyüme geri plana atılmalı, bölüşüm politikası uygulanmalı. Amerika ile işbirliği içinde silahlanmadan yana olunmalı. Sosyalist sistemden uzak kalarak uluslararası sermaye ile daha fazla bütünleşme sağlanmalı.

Bugün Demirel yönetimindeki iktidar emperyalist sistem ile tam olarak uyuşamıyor. Aslında Demirel sapına kadar kapitalizmden yana. Fakat kapitalist sistem içinde çok yönlü işler çevirmek istiyor. Her fırsattan yararlanıp sermayenin büyümesini hızlandırmak istiyor. Bunun için sosyalist ülkelere yanaşmaktan kaçınmıyor.

Demirel'de, CHP'nin istediği sosyal adalete ve bölüşüme esasta itiraz etmiyor. Fakat önce büyüme sonra bölüşme diyor. Bu yüzden demokratik hakların kısıtlanmasından ve vahşice sömürüden yana politika izliyor.

Demirel'in ve AP'nin bu tutumu emperyalist sistemin ve Türkiye'deki yerli sermaye sahiplerinin bir kısmını rahatsız ediyor. Bunun uzun vadede kendi çıkarlarını bozacağından korkuyorlar.

İşte eski demokratlar bu noktayı anlatmak istiyor. Demirel'i ve AP lileri uyarmaya çalışıyorlar. Kapitalist sistem içinde kaldıkça emperyalizmin denetimi dışına çıkılamıyacağını hatırlatmaya çalışıyorlar.

Bütün bunlar sermaye sahiplerinin kendi aralarındaki hesaplar. Çıkar kavgaları. Hepsinin amacı kendi çıkarlarını sağlamak. Hepsinin işçi sınıfına ve çalışanlara karşı niyeti de aynı: daha fazla sömürmek. Bunun için işçi sınıfı sermayedarlar arasında tercih yapma durumunda değildir. İşçi sınıfı onların hepsinin menfaatinin bir olduğunu ve kendisine karşı olduğunu bilmelidir. Kendi mücadelesini nasıl yürüteceğini hesaplamalıdır.

Lastik Sanayisinde büyük şirketler çekişiyor

Sakıp Sabancı

Rahmi Koç

Son günlerde sermaye sınıfının bazı sözcüleri arasında tartışmalar oluyor. SABANCI HOLDİNG ile KOÇ HOLDİNG'in temsilcileri birbirlerine karşı görüşler öne sürüyor. Büyük sermaye içinde ağırlığı olan bu iki gurup lastik sanayisine hakim olmak için aralarında çekişiyorlar. Kendi görüşlerini hükümete ve kamuoyuna kabul ettirmek için açıklamalar yapıyorlar.

Önce SABANCI HOLDİNG'in başı Sakıp Sabancı konuştu. 22 Ocak 1976 günü bir basın toplantısı yaptı. Sakıp Sabancı bu toplantıda şunları söyledi: «... **Hükümet özel sektörü korumalıdır. Yerli sermaye ve yerli teknoloji ile üretim yapacak olan kuruluşlara kolaylık tanımalıdır Sabancı Holding içinde bulunan LASSA lastik fabrikası tamamen milli bir kuruluştur. Hükümet LASSA'nın yanında yer almalıdır. Yabancı sermaye ile ortak olan öteki lastik fabrikalarını ise karşısına almalıdır. Bu fabrikaların üretimlerini artırmak için genişlemesine izin vermemelidir... Lastik sanayisinde dışa bağımlı olmaktan kurtulmak için hükümetin böyle davranması şarttır »**

Sakıp Sabancı'nın bu açıklamasında sözü geçen yabancı sermayeli lastik fabrikaları şunlardı: UNİROYAL, GOODYEAR, PİRELLİ. Bunlardan UNİROYAL'ın en büyük hissesi de KOÇ HOLDİNG'e aittir.

KOÇ HOLDİNG'in başı olan Vehbi Koç'un oğlu Rahmi Koç da Sabancı'ların görüşlerine karşı çıktı. 4 Ocak 1976 günü bir basın toplantısı yaptı. Rahmi Koç bu toplantıda şunları söyledi: «... **Yeni fabrikalar kurma yerine mevcut fabrikaları genişletmek daha ucuza mal olur. Aslında hükümet UNİROYAL'in genişleme isteklerini gereksiz yere bekletmiştir... Bazı özel sektör mensupları 'milli sanayi' sözleri arkasına saklanmak istiyor. Kendi çıkarları için sanayiyi 'milli olan' ve 'milli olmayan" diye ayırmaya çalışıyorlar Sanayileşmek için yabancı sermaye ve yabancı teknoloji şarttır. Bütün özel sektör 'vatan - millet' sözlerini bir yana bırakıp birleşmelidir. Yabancı sermaye ile daha sıkı işbirliği yapılmalıdır...»**

Rahmi Koç'un açıklamasına göre, UNİROYAL önce Devlet Planlama Teşkilatı'na başvurmuş. Planlama'nın onayını aldıktan sonra Ticaret Bakanlığı'na başvurmuş. Bakanlık ise şirketin isteğine 8 ay kadar cevap vermemiş. Nihayet 23 Ocak 1976 tarihinde şirketin isteğini onaylamış.

Buna karşılık, LASSA Genel Müdürü Atalay Coşkunoğlu 5 Ocak 1976 günü şunları söylemiştir: **«Türkiye'nin belirli bir pazarı vardır. Mevcut fabrikaların çapı genişlerse LASSA'nın pazarı daralır. Üretimi düşer ve büyümesi gecikir.»**

Böylece, iki sermaye gurubu arasındaki tartışmanın asıl nedeni ortaya çıkmıştır. Her iki gurubun da lastik sanayisine hakim olmak, yani tekel durumuna yükseltmek için çekiştikleri daha iyi anlaşılmıştır.

Avrupa kapitalizminin ucuz işgücü ordusu

GÖÇMEN İŞÇİLER

Tekellerin göçmen işçilere ihtiyacı var

İkinci Dünya savaşından sonra başta Batı Almanya olmak üzere Avrupa kapitalist ülkeleri yıkılmış bir vaziyetteydi. Ekonomik güçleri zayıflamıştı. Bu ülkelerde kapitalizmi yeniden güçlendirmek için Amerika sermaye ve teknoloji yardımında bulundu. Bu ülkelerde kapitalizm yeniden güçlendi. Örnek olarak, Batı Almanya'nın 1951 - 1970 yılları arasında dış ticaret hacmi ortalama olarak 10 misli arttı.

Avrupa kapitalizminin hızla gelişmesi, daha fazla sayıda işgücüne ihtiyaç gösteriyordu. Bu ihtiyaç başlangıçta bu ülkelerin kendi içinden karşılandı. Fakat zamanla ülke içindeki işçiler, sermayenin ihtiyacı olan işgücünü karşılayamaz oldu. Yeni işgücüne ihtiyaç duyuldu. Ayrıca, işgücünün kıymetli bir mal durumuna gelmesi, sendikaların gücünü artırıyordu. Dolayısıyle ücretler yükseliyordu. Çünkü, kapitalizmin işçi ücretleri üzerinde baskı kurmasına imkân sağlayacak işsizler ordusu yeterince yoktu. Ücretlerin yükselmesi yatırım yapmak isteyen kapitalistleri güç durumda bırakıyordu.

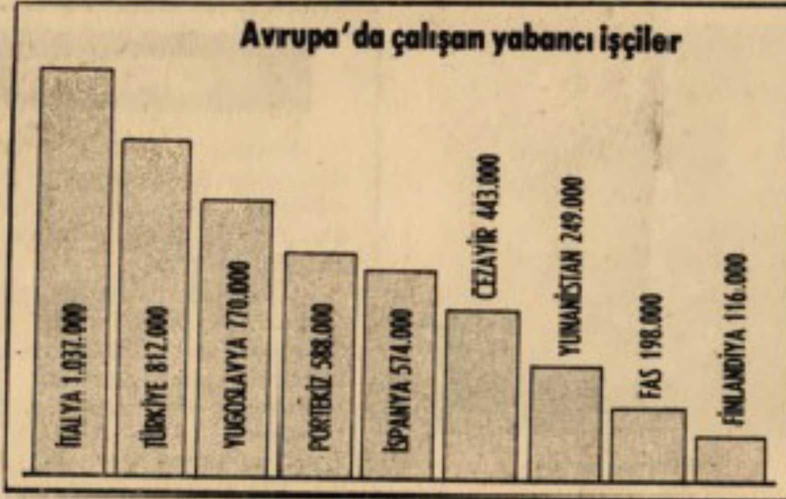
Az gelişmiş kapitalist ülkelerin geniş işsiz yığınları Avrupa kapitalistlerinin bu problemini çözümledi. İlk olarak Ortak Pazara üye ülkeler arasında işçi dolaşımı başladı. 1960'tan itibaren de Türkiye, Yugoslavya, Portekiz, İspanya, Cezayir, Yunanistan, Fas gibi ülkelerden işçi göçü başladı. Böylece bu ülkelerin işsizleri, Avrupa kapitalizminin yedek işçi ordusunu oluşturdu. Azgelişmiş kapitalist ülkeler gelişmiş kapitalist ülkelerin köyleri durumuna geldiler. Avrupa kapitalizmi, işçi sınıfının ücret baskısını da böylece hafifletebildi.

Göçmen işçiler aynı zamanda Avrupa kapitalizminin ucuz işgücü ihtiyacını karşılamış oluyordu. Zira göçmen işçiler, genellikle yerli işçilere nazaran daha düşük ücretle çalışıyorlardı. Uysaldılar ve iş disiplinine uyuyorlardı. Akord, band sistemi gibi hızlı tempoda çalışmaya rıza gösteriyorlardı. Ağır ve kötü işlerde çalışmayı kabul ediyorlardı.

İkinci bir nokta ise bu işçilerin Avrupa sermayedarlarına hiçbir masrafa mal olmamış işçiler olmasıydı. Bu işçilerin yetişkin oluncaya kadarki masrafları kendi ülkelerinde yapılmıştı. Hem ucuz hem de hiçbir masrafa mal olmamış işgücü. Tatlı kârlar ve hızlı büyüme için bundan daha iyi bir kaynak olamazdı. Sonuç milyonlarca işçinin Avrupa'ya göç etmesi oldu.

AVRUPA'DA NE KADAR GÖÇMEN İŞÇİ VAR

Avrupa'nın kapitalist ülkelerindeki göçmen işçilerin çoğunluğu Akdeniz ülkelerinden gelmiştir. Bunların sayısı 8 milyona yaklaşmaktadır. Aileleri ile birlikte 15 milyonu bulmaktadır. Avrupa'ya işçi gönderen ülkeler ve gönderdikleri işçi sayısı şöyledir :

Avrupa'da yabancı işçi çalıştıran ülkeler ve çalıştırdıkları işçi sayısı :

Almanya	20.548.000 yerli	2.532.000 yabancı	yüzde 10,3
İngiltere	20.914.000 yerli	1.786.000 yabancı	yüzde 7,9
Fransa	14.900.000 yerli	1.600.000 yabancı	yüzde 9,7
Belçika	2.793.000 yerli	220.000 yabancı	yüzde 7,3
Hollanda	3.740.000 yerli	100.000 yabancı	yüzde 2,6

Yabancı işçilerin çalıştıkları iş kolları :

Demir, metal üretimi yüzde 35
İmalat ... ... yüzde 24
İnşaat ... ... yüzde 17

Geri kalan yüzde 24 ise sırasıyla hizmet sektörü, kamu sektörü, madencilik, ulaştırma ve tarım sektörlerinde çalışmaktadır.

Yabancı işçiler, sanayide sermayeye hizmet eden köleci zihniyete uydurulmuşlardır. Endüstri içinde göçmen işçiler ikinci planda çalıştırılan işçilerdir. El emeği ihtiyacını karşılamaktadır. Bu işçilerin memleketlerine dönmelerinden sonra vasıflı işçi olarak iş bulmaları mümkün değildir.

— Almanya'ya varış..

Batı Almanya sermayesinin göçmen işçilere ihtiyacı azaldı

1970 yıllarından itibaren kapitalist sistem içinde göze çarpan üç önemli olay vardır. Ekonomik kriz. Amerika ile Ortak Pazar ve Japonya arasındaki çelişki. Enerji bunalımı.

Bu üç olay da birbirleriyle bağıntılıdır.

1950'lerden 1973'e kadar Avrupa kapitalizmi hızlı bir gelişme göstermiştir. Özellikle Batı Almanya hızla büyüyerek dünya pazarlarında söz sahibi olmuştur. Doğuda da Japonya aynı şekilde gelişerek dünya pazarlarında rekabete girişmiştir.

Batı Almanya ve Japonya bu hızlı gelişmelerini neye borçludur?

Her iki ülke kapitalistleri de kendi ülkelerinde askeri harcama yapılmamasından istifade etmişlerdir. Bunun yanında ucuz arap petrolü ve ucuz iş gücü ile kârlı üretim yapmışlardır. Böylece hızla dünya pazarlarına girmişler ve Amerikan kapitalistlerini güç durumda bırakmışlardır. Bu durum, Amerika, Ortak Pazar ve Japonya arasında pazar kavgasının başlamasına sebep olmuştur. Almanya ve Japonya ihracatlarını hızla geliştirip dış ticaretten büyük kârlar sağlarken Amerika dış ticaretinde açık vermeye başlamıştır. 1970'ten itibaren kapitalist dünyayı saran ekonomik kriz, bu ülkeler arasındaki mücadelenin daha da kızışmasına sebep olmuştur. Almanya, Japonya, Fransa, İngiltere ve diğer Avrupa ülkeleri, kapitalist dünyanın lideri Amerika'dan bağımsız hareket etmeye başlamışlardır.

Amerika bu durum karşısında neler yaptı?

Amerika bu ülkeleri dize getirmek için petrol ambargosu planını uyguladı. Enerji bunalımı yaratarak arap petrolüne bağımlı Ortak Pazar ve Japon sanayisini güç durumda bıraktı. Kendi gümrük duvarlarını yüzde 10 yükseltti. Yine sahip olduğu askeri gücü de bu amaçla tehdit olarak kullandı.

Almanya, diğer Avrupa ülkeleri ve Japonya Amerika'nın hakimiyetini kabul etmek zorunda kaldılar. Ekonomideki hızlı büyümeyi yavaşlatmaya razı oldular. Dünya pazarlarında Amerika aleyhine hakimiyet kurmaktan şimdilik vazgeçtiler. Amerika'nın siyasi ve askeri politikasını da kabul ettiler.

Amerika'nın baskısıyla Almanya ve Japonya kendi paralarının değerini yükseltti. Paralarının değeri yükselince ihracatları azaldı. Dünya pazarlarından geri çekildiler. Bu durum ülke içinde yatırımların yavaşlamasına sebep oldu. Çünkü paranın değerinin yükselmesi yatırımların maliyetini yükseltmişti. Ayrıca ihracatın azalması ile ülke içi üretim de kısıldı. Bütün bunlar yabancı işçiye olan ihtiyacı azalttı.

Almanya, birinci ve ikinci dünya savaşı öncesinde de aynı durumda idi. O zaman bunalımı içeriye taşımasına imkân yoktu. Zira ülke içinde işçi sınıfının kuvvetli bir muhalefeti vardı. Bu yüzden silah gücüyle pazarları ele geçirmeye çalıştı ve savaşa sebep oldu. Bugün ise Almanya böyle bir silahlı güce sahip değildir. Aynı zamanda bir dünya savaşını da göze almak imkânsızdır. Diğer yandan ülke içinde tehlike teşkil edebilecek düzeyde işçi sınıfı hareketi yoktur. Alman propaganda makineleri ülke içindeki sosyal muhalefeti ustalıkla göçmen işçiler üzerine yöneltmektedir.

Almanya işçi sınıfı siyasi mücadelesinde adım aldıkça ve yabancı işçilerle bütünleştikçe sermaye sınıfının oyunlarını da saf dışı edecektir.

(Devam edecek.)

GÖÇMEN İŞÇİLERİN GÖNDEREN ÜLKELER BAKIMINDAN ÖNEMİ

Dışarıya işçi gönderen ülkeler, daha ziyade az gelişmiş kapitalist ülkelerdir. Bu ülkeler, kendi işçilerine yeterince iş sağlayamayan ülkelerdir. Dışarıdan sanayi ürünleri ithal eden ülkelerdir. Bu ithalat için yabancı paraya (döviz) ihtiyaç duyan ülkelerdir. Bu ülkeler, Avrupa ülkelerine işçi göndermekle bu meselelerini kısmen çözümlemişlerdir.

Türkiye'nin durumuna baktığımızda bunları daha iyi görebiliriz.

Türkiye yıllardan beri, 2 milyon açık ve bir o kadar da gizli işsizi olan bir ülkedir. Hızlı nüfus artışı ve köylerden şehirlere göç işsizliği artırmaktadır. Kapitalist ekonomi Türkiye'deki işsizlik sorununa çözüm bulamamıştır. Türkiye'deki sosyal huzursuzluğun kaynaklarından biri de sürekli işsizlik olmuştur. Bu sosyal huzursuzluğun getireceği patlamadan Türkiye'deki sermaye sınıfı ürkmektedir. İşte 15 yıldan beridir dışarıya işçi gönderilmekle bu problem kısmen hafifletilmiştir.

Dışarıya giden işçilerin gönderdikleri dövizler de Türkiye sermaye sınıfı için çok önemlidir. Türkiye, yabancı ülkelere sanayi malları satarak döviz kazanabilecek bir ülke değildir. Turizm gelirleri de ihtiyacı karşılamaktan uzaktır. Bu yüzden Türkiye'nin dış ticaret açığı her yıl artmıştır. İhracat geliri ithalat giderinin her zaman gerisinde kalmıştır. Örnek olarak dış ticaret açığı 1969 yılında 264 milyon dolar olmuştur. 1973 yılında 782 milyon dolar, 1974 yılında ise 2 milyar 245 milyon dolar açık meydana gelmiştir. 1975 yılında ise açık miktarı 3 milyar dolar civarındadır. Sermaye sahipleri, yurt dışında çalışan işçilerin gönderdikleri paralara güvenip, bu açığın büyümesine aldırış etmemişlerdir. Gerçekten de dış ticaret açığı dışarda çalışan işçilerin gönderdikleri paralarla kapatılmıştır. İşçiler, 1974 yılında Türkiye'ye 1,5 milyar dolar göndermişlerdir. 1975 yılında ise 1 milyar 200 milyon dolar göndermişlerdir. Türkiye sermayedarları, yapacakları yatırımlar için gerekli makineleri ve ham maddeleri, yabancı ülkelerden bu paralarla almışlardır.

Türkiye'deki sermayedarlar, dışarda çalışan işçilerin Avrupa bankalarındaki paralarına da göz koymuşlardır. İşçi Yatırım Bankasının kurulmasının sebebi budur. Hemşehri şirketlerinin teşvik edilmesinin sebebi budur. Bankalarda Dövize Çevrilebilir Mevduat Hesabı (Almanya'daki bir işçinin bir Türkiye Bankasına Mark yatırıp, dilediği zaman Mark, dilediği zaman da Türk Lirası çekebileceği hesap şekli) icadetmelerinin sebebi budur. Dışardaki işçilere hisse senedi satabilmek için yırtınmalarının sebebi budur.

Görüldüğü gibi dışarıya giden işçiler Türkiye sermaye sınıfı için altın yumurtlayan bir tavuktur. Sermaye sınıfının «CENNET ALMANYA» propagandasının altında yatan gerçek budur.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI NE YAPMALI

İSHAK KAFKASLI

11

dünyada detant

SOSYALİSTLER VE SİLAHSIZLANMA

Bilindiği gibi sosyalist sisteme dahil ülkeler, başta Sovyetler Birliği olmak üzere «silahsızlanma» dan yanadırlar. Günümüzde «salt» adı altında Amerika ile Sovyetler Birliği arasında silahsızlanma görüşmeleri yapılmaktadır. Bu görüşmelerin amacı karşılıklı olarak bazı silahların yapımını durdurmak ve mevcudunu azaltmaktır.

Sovyetler Birliği daha da ileri gitmekte sadece atom silahlarının değil diğer klasik silahların da sınırlandırılmasını teklif etmektedir. Nato ve Varşova paktının karşılıklı olarak fesih edilmesini teklif etmektedir.

Nato ve Varşova paktına ait silahların kaldırılmasını teklif etmektedir.

Demek ki sosyalistler nükleer silahlar denilen atom silahlarının yapılmasının durdurulmasını istemektedirler. Hatta mevcudunun azaltılmasını, giderek tamamen kaldırılmasını istemektedirler. Çünkü bir savaş halinde bu silahların kullanılması demek, bütün insanlığın mahvolması demektir.

Bunun yanında sosyalistler genel olarak bütün silah yapımlarının kısıtlanmasını istemektedirler. Silaha para harcanacağına insanların iş ve ekmek sahibi olacağı sahalara yatırım yapılmasını istemektedirler.

Bunun sebebi açıktır. Sosyalistler sa- [illegible] vaş değil, barış istemektedirler.

Fakat buna karşılık Sovyetler Birliği hergün silahlanmaya devam etmektedir. Yeni silahlar bulmakta, askeri gücünü arttırmaktadır. Sermaye sınıfı sözcüleri bunu eleştirmektedir. Sovyetler Birliği hem barıştan söz ediyor hem de bir yandan silahlanmaya devam ediyor demektedirler. Bu yüzden sosyalistleri samimi olmamakla suçlamaktadırlar. Sosyalistleri yalancılıkla suçlamaktadırlar. Üstelik Çin'li yöneticiler ve onların bütün dünyadaki çömezleri sermaye sınıfıyla aynı ağzı kullanmaktadırlar. Sovyetler madem ki barıştan yana niçin silahlanıyor demektedirler.

Evet, sosyalistler barıştan yana oldukları halde niçin silahlanıyorlar? Evvela geçen yazımızda sosyalistlerin gözü kapalı bütün savaşlara karşı olmadıklarını yazdık. «Haklı savaşlar, ilerici, devrimci savaşlar vardır» dedik. Evvela bu savaşların zafere ulaşması için sosyalistlerin silaha ihtiyacı vardır. Nitekim bugün Angola halkı, Sovyetler Birliğinden silah yardımı aldıktan sonra hızla emperyalist kuvvetleri geriletmiştir. Yakın sürede bütün Angola da zafer kazanacaktır. Eğer silahlanma olmasa ne olacaktı. Emperyalistler rahatça devrimci kuvvetleri yenecekler ve Angola'yı kendi çıkarları doğrultusunda işgal edeceklerdi.

Sosyalizmin büyük ustası şöyle söylüyor :

«Ancak burjuvaziyi silahsızlandırdıktan sonra proletarya kendi dünya ölçüsündeki görevine ihanet etmeden bütün silahları hurdalığa atar.»

Demek ki sosyalistler, sermaye sınıfı silahsızlanmadan, kendi silahlarını bırakmazlar. Bugün dünya kapitalizmi var gücüyle silahlanırken, sosyalistlerin silah yapımını durdurması beklenemez. Bunu istemek işçi sınıfından yana değil, sermaye sınıfından yana olmaktır. Sermaye sınıfı silahlansın, işçi sınıfı silahlanmasın demektir. Sermaye sınıfı silahlandıkça, işçi sınıfı da silahlanacaktır. Dünya emperyalist sistemi silahlandıkça, dünya sosyalist sistemi de silahlanacaktır. Bunun başka yolu yoktur. Dünya emperyalizmi her gün silahlanırken, sosyalist sistemin silahlanmasına karşı çıkmak, aslında barıştan yana olmak değil, kapitalizmden yana olmaktır. Ancak dünya kapitalizmi iyice güçten düşürülür ve silahsızlanmaya zorlanırsa aynı şekilde sosyalist sistemin de silahsızlanmaya gitmesi söz konusudur. Yoksa sosyalist sistem, kapitalist sistem silahsızlanmadan, ondan önce silahsızlanma yoluna gitmiyecektir.

Denebilir ki kapitalist sisteme dahil ülkeler de aynı şeyi söyliyebilir.

Onlar da önce sosyalistler silahları bıraksın, sonra biz bırakalım diyebilir. Kapitalist sistemin böyle bir şey söylemeğe hakkı yoktur. Bu söz tamamen sahtekarca bir iddia olur. Bu söz iki bakımdan geçersizdir. Şöyle ki: Birincisi, bugüne kadar savaş açanlar, saldıranlar kimler olmuştur. Her zaman dünya emperyalist - kapitalizmi savaşı başlatmıştır. Yada sömürüsünü sürdürmek istediği için savaşa sebebiyet vermiştir. Bunu kapitalistlerin kendileri de bilmektedirler. Birinci dünya savaşını kimler başlattı? Kapitalistler. İkinci dünya savaşını kimler başlattı? Kapitalistler. Kore've. Vietnam'a hücum e- [illegible] denler, saldıranlar kimlerdir? Kapitalistler. En başta Amerikan kapitalistleri. Veya dünya halklarını sömürge haline getirenler kimler? Kapitalistler. Ulusal kurtuluş savaşlarının başlamasına sebep olanlar kimler? Kapitalistler. Demek ki bütün savaşların başlatıcısı ve sebebi kapitalistlerdir.

Şimdi iki adam düşünelim. Bir tanesi durmadan diğerine sataşıyor. Önünü kesiyor, yolunu kesiyor. Evini taşlıyor, samanlığını yakıyor. Diğeri hep kendini savunmaya ve korumaya çalışıyor. Şimdi ikisi de silahlı. Deseler ki silahları bırakalım, vurgun olmasın, ölüm olmasın. Önce kim bırakacak silahını. Saldırgan olan adam, diğerine önce sen at silahını dese. Diğeri atarmı? Atması akıllıca bir iş olurmu? Silahlı iken ona saldıran adam, silahsız bulunca hepten tepesine binmezmi? Elbette önce saldırgan olan silahını bırakmalıdır. Diğeri nasıl olsa saldırgan değildir. O, saldırgandan sonra silahını bırakacaktır.

İşte ülkeler arası silahsızlanma da aynı şekildedir. Sermaye sınıfı, dünya kapitalizmi silahsızlanmadan, sosyalist ülkeler silahsızlanamaz. İkincisi herkes bilirki sosyalizmin savaşa ihtiyacı yoktur. Kapitalizm, sömürüye dayanır. Üretim araçlarına sahip olan bir avuç sermaye sınıfı, işçi sınıfını sömürerek kârını ve varlığını sürdürür. Üstelik üretim bir plana göre yapılmaz. Sonunda kapitalist ekonomi bunalıma düşer. Kapitalist ekonomi için savaş bir kurtuluş yoludur. Bunalımdan kurtulma yoludur. En azından silah sanayisi, kapitalist ekonomi için zorunludur. Halbuki sosyalist ekonomi, planlı ekonomidir. Neye ihtiyaç varsa onun üretimi yapılır. Her mala nekadar ihtiyaç varsa onun kadar üretim yapılır. Onun için sosyalist ekonomide bunalım söz konusu değildir. Ve

Wladiwostok zirve toplantısında BREJNEV ve FORD.

sosyalizmin ne savaş sanayisine ne de savaşa ihtiyacı yoktur. Bunun böyle olduğunu da kapitalistler bilirler.

Onun için kapitalist sistem, «önce sosyalistlerin silahsızlanması gerekir» diyemez.

Silahsızlanma ve işçi sınıfı

Kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı ne yapacaktır. Daima silahsızlanmadan yana olacaktır. Silah sanayisine ve silahlanmaya karşı çıkacaktır. Çünkü onların ülkesinde siyasi iktidar sermaye sınıfının elindedir. O ülkenin silahlanması demek sermaye sınıfının silahlanması demektir. Bu da dünya barışını baltalamak demektir. Kapitalist ülkeler işçi sınıfı, kendi hükümetinin silahlanmasına şiddetle karşı çıkmalıdır. Ancak böylece barışa hizmet etmiş olur. Ancak böyle yapınca «barış» kuru bir laf olmaktan çıkar. Hayata geçen bir fikir olur.

Kapitalist ülkelerdeki siyasi iktidar sermaye sınıfının elinde. O ülkenin silahlanması sermaye sınıfını silahlandırmak olur. Savaş kararlarını veren ve savaşları yönetenler hükümetlerdir. Hükümet kimin adına hareket ediyorsa savaşı onun çıkarına yürütecektir.

Kapitalist ülkelerdeki sermaye sınıfı, elindeki silahları iki türlü kullanır. Ya başka ülkelerle yağma savaşına girer ya da bir başka bağımsız ülkeye saldırır. Üstelik bu durumda hem kendi ülkesinden hem de karşı ülkeden savaşa gidenler işçiler ve emekçilerdir. Örneğin İsrail durmadan silahlanıyor. Bu silahlarını kime karşı kullanıyor. Araplara ve Filistinlilere karşı. Bu savaşlarda kimler ölüyor. İsrail, Arap ve Filistin işçi ve köylüleri. Şu halde İsrail işçi sınıfı, kendi hükümetinin silahlanmasına şiddetle karşı çıkmalıdır. Ancak ozaman barış davasına hizmet etmiş olur.

Sermaye ikinci olaran elindeki silahları kendi ülkesinde kullanır. Kime karşı kullanır. İşçi sınıfına ve emekçilere karşı kullanır. Şili ordusu silahlarını kime karşı kullanmıştır. Şili işçi sınıfına, Şili sosyalistlerine karşı kullanmıştır. Şu halde Şili işçi sınıfı kendi ülkesinde, sermaye sınıfının iktidarda olduğu hükümetin silahlanmasına daima karşı çıkmak zorundadır.

Sermaye sınıfının iktidarda olduğu kapitalist ülkelerde, işçi sınıfı daima silahlanmaya karşı çıkmalıdır. Çünkü silahlar ya kendilerine karşı ya da başka ülkelerin işçi ve emekçi sınıflarına karşı kullanılacaktır. Hiç bir sebep ve bahane ile işçi sınıfı silahlanmaya «evet» diyemez. Demelidir. Aksi taktirde kendi sınıfına ihanet etmiş olur.

Soğuk Savaş - Sıcak Savaş

SICAK SAVAŞ, hepimizin bildiği savaştır. Silahlarla yapılan savaştır. İki ordunun birbirleriyle silahlı savaşıdır. Ülkelerin topyekün ve bütün öldürücü silahlarını kullanarak birbirleriyle savaşmasıdır. Bu savaşlarda binlerce, bazen milyonlarca insan ölür. Sakat kalır. Şehirler, yollar, fabrikalar tahrip olur.

SOĞUK SAVAŞ bir anlamda silahla yapılmayan savaştır. Bir çeşit politik savaştır. Politik, ekonomik ve ideolojik yollarla sürdürülen savaştır.

Örneğin iki insan düşünelim. Bunlar tabanca ve bıçakla birbirine hücum etse, yaralasa, öldürse bu sıcak savaştır. Ama bunlar birbirine silahla saldırmasa. Başka yollardan düşmanlıklarını sürdürseler bu durum soğuk savaştır. Mesela birbirinin malına zarar verir. Evini yakar. Yetişmiş ekinlerini tahrip eder. Ağaçlarını keser. Veya bütün bunları parayla tutulmuş başka insanlara yaptırır. Ayrıca işine zarar verir. Birbirini korkutur. Gözdağı verir. Böylece birbirini canından bezdirmeye çalışır. Ya da biri diğerini bu yollarla devamlı tahrik eder. Kavga çıkarmak için bunları yapar. İşte bütün bunlar soğuk savaştır.

Sosyalizm ile kapitalizm arasındaki soğuk savaş 1917 yılından başlar. 1917 Ekim ayında Sovyetler Birliğinde ilk sosyalist iktidar kurulmuştur. O gündenberi kapitalist dünya, sosyalizme düşman olmuştur. Bu maksatla Almanya yeniden beslenmiş, silahlandırılmış, silahlanmasına göz yumulmuştur. Komşu ülkeleri işgal etmesine göz yumulmuştur. Hitler'in en sonunda Sovyet devletine hücum edip, onu yok etmesi beklenmiştir. Ama olaylar istenildiği gibi cereyan etmemiştir. Faşist haydutlar palazlanınca kimseyi tanımaz olmuşlar, kendi dostlarınada saldırmışlar, dünyayı yeniden paylaşmak istemişlerdir. Savaşın sonunda ise faşizm yıkılmıştır. Sosyalist devlet ise yıkılmamış tam tersine yeni yeni ülkelerde sosyalist iktidarlar kurulmuştur. Sosyalizm bir dünya sistemi haline gelmiştir.

İşte bu durum kapitalist dünyayı ürkütmüştür.. Kapitalistler korkudan çılgına dönmüşlerdir. Ve sosyalizmin daha fazla yayılmasını önlemek ve mümkün olursa kökünü kazımak için «soğuk savaş» politikası uygulamaya başlamışlardır.

Dünya'da detant yazı serisi «Soğuk Savaş Politikası» başlığı altında devam edecektir.

DETANT BÜTÜN DÜNYA ÜLKELERİ YARARINADIR

MADEN İŞÇİSİNİN MÜCADELE TARİHİ

Kömürün işletilmesinin ilk yıllarındaki bir kömür ocağının ağzı ve o zamanki maden işçileri görülüyor.

Türkiye'de Kömürün İşletilmesi

Türkiye'de taşkömürü bulunuşundan 26 yıl sonra işletmeye açılabildi. İlk ciddi çalışmalar 1848 de başladı. Bu tarihte Osmanlı Padişahı Abdülmecid bir fermanla «Ereğli Kömür Havzasını» kendi «Hazine-i Hassa» (Padişahın özel hazinesi) vakıfları arasına aldı. Çıkarılan kömürler, Osmanlı donanmasının ihtiyacını karşılamakta kullanıldı. Fakat çalışma başarılı olmayınca havza, Padişah tarafından yıllığı 30 bin kuruş karşılığında o zamanki Galata sarraflarının kurduğu bir şirkete kiralandı.

Bu kumpanyanın kömür madenlerini çalıştırmaları 1954 yılına kadar sürdü. Kömür bu kumpanya tarafından tam bir vurgunculuk esasıyla işletildi. Özel kumpanya, maliyetleri düşük tutmak için işçileri ağır şartlar altında çalıştırdı. Bu dönemde işletmecilik de çok ilkeldi. Günümüzdeki taşocakları işletmeciliğine benziyordu. Açık bir işletmecilik uygulanıyordu. Böylece sadece yüzeye yakın yerlerdeki kömürler alınıp işleniyordu. Yüzeye yakın yerlerdeki kömürler tükenince yeraltına inme çabaları başladı. Ancak ilkel araçlar kullanılıyordu. Nakliye insanların sırtı ile, hayvanlarla yapılıyordu. Bu şekilde yılda ancak 40 - 50 bin ton kömür üretilebiliyordu.

Bu durum Kırım Savaşına kadar sürdü. (1854 - 1855). Bu savaşta Osmanlı'lar Çarlık Rusya'sıyla savaşıyordu. İngiltere Osmanlıların müttefiki idi. Padişah, savaşta müttefiklerinin donanması isteklerini karşılamakla yükümlüydü. Bu nedenle Kömür Havzası, denetimi Hazine-i Hassa'da kalmak şartıyla İngilizlere devredildi.

İngilizler kömür havzasını kendilerine göre düzene soktular. Nakil işinde zaman kaybının önlenmesi için dekoviller kullanılmaya başlandı. İngiltere'den 8 teknisyen (porion) ve iki mühendis getirildi. Derindeki kömürlerin işletilmesi için kuyular açtırıldı. Kozlu ve Üzülmez'e bu yıllarda raylar döşendi. Daha derinlerde kömür çıkarımı için düzgün maden direkleriyle tahkimat yapılan ocaklar çalışmaya başladı.

Savaş boyunca iki devlete de gerekli kömür ihtiyacı Zonguldak havzasından karşılanıyordu. Bu nedenle üretimi artırmak için İngilizler yatırımları genişletiyorlardı.

Savaş sonrasında havza yeniden Hazine-i Hassa yönetimine alındı. Ancak bu arada havzaya bir çok sivil İngiliz ocak açmış ve çeşitli Kumpanyalar kurmuştu. Bu nedenle hazine yönetimi havzada, yılda ancak 35 bin ton kömür üretebiliyordu.

GAZETENE SAHİP OL

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Faruk Coşkun / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 Tl. yıllık: 50 Tl. / Yabancı ülkeler için abone ücreti üç katıdır / Dizgi: BAŞARAN Matbaası / Baskı : UFUK Matbaası / Telefon : 26 43 09 - Cağaloğlu - İst.

Maden-İş Ereğli Bölge Temsilcisi Şükrü Özbayrak yine görevden kaçtı

Şükrü Özbayrak

Kdz. EREĞLİ (İşçi Davası) — DİSK'e bağlı Maden - İş Sendikası Ereğli Bölge Temsilcisi Şükrü Özbayrak yine görevden kaçtı. Kemal Dağcıoğlu, Erol Ünal, Nihat Aras ve Rafet Çayır'dan oluşan yönetim kuruluyla birlikte çalışamayacağını istifasına gerekçe gösterdi. Şükrü Özbayrak CHP'liydi. Ancak bir sosyal demokrat niteliği dahi yoktu. Erdemir işçilerinin Ecevit'e olan sempatileri nedeniyle ve Kemal Türkler'le birlikte çevirdiği ayak oyunlarıyla Bölge Temsilcisi seçilmişti. Oysa yeni Yönetim Kurulunda gerçek sosyalist işçiler vardı. Bu nedenle Özbayrak bu işçileri bahane edip istifa etti.

Şükrü Özbayrak 12 mart döneminde de sıkıyı görünce görevi bırakıp gitmişti. Daha sonra da kongrede utanmadan, kaçışını mazur göstermeye çalıştı. «Süngüleri görseydiniz siz de kaçardınız» dedi. Oysa o zaman görevden kaçmayan işçiler Erdemir'de vardı. Bunlar sosyalist işçilerdi. Ömer Er ve arkadaşları 12 mart döneminin baskılı günlerinde Ereğli Demir Çelik Fabrikası işçilerinden görev istediler. Ve aldıkları görevi başarıyla yürüttüler. Bugün yine işçi sınıfı zor günler yaşıyor. Zor dönemde zorlu önderlere ihtiyaç var. Özbayrak ise, işverenin pansiyonunda kalıp, hem yüksek maaşla fabrikada çalışıp hem sendikacılık yapmaya alışkın biri. Bunun için yenilgiyi gören boksör gibi «havlu atıp» gitti.

Şükrü Özbayrak'ın istifasının bir nedeni de aidat sorunu. Maden - İş Genel Başkanı kendisinden 5 aydır aidatları yükseltmesini istiyor. Oysa Özbayrak işçilere bu sorunu anlatamaz. Kendisi aidat sorununu Bölge temsilciliği için kullanmak istiyor. «Ben görevden ayrıldım, göreve gelenler aidatları yükseltti» demeye hazırlanıyor.

Şükrü Özbayrak'ın kaçışı, onun hamisi olan Kemal Türkler'i de zor günlerin beklediğini gösteriyor. Erdemir işçisi, önümüzdeki ay içinde yapılacak seçimlerle bunu göstermeye hazırlanıyor.

Gelik Maden işçileri işvereni protesto etti

(İşçi Davası) — Ereğli Kömürleri İşletmesi (E.K.İ.) Karadon Bölgesi Gelik ocağında çalışan 60 kadar maden işçisi çalışma şartlarını protesto ederek 6 gün ocağa inmemişlerdir.

Gazetemizin geçen sayısının baskıya verildiği saatlerde protestoya başlayan Gelik ocağı kazmacıları, direnişleriyle ilgili olarak şunları söylemişlerdir :

«Biz Bartın Karacaoğlu Köyü işçileri olarak daha önce Kilimli ocağında çalışıyorduk. Bizi oradan alıp Gelik ocağına verdiler. Sebebini söylemediler. Bir çeşit sürgün geldik. Gelik'te dördüncü ocakta çalışmaya başladık. Şimdi de Gelik altıncı ocağa vermek istiyorlar. Biz de onlara, çalıştığımız ocağın huyunu suyunu biliyoruz, yerimize alıştık, dedik. Yeni verilen ocağa alışıncaya kadar canımıza kıyılır, dedik. O zaman Bölge Müdürü ve Bölüm Mühendisi bize, «ya denilen yerde çalışırsınız, ya da çıkışınızı veririz» dediler. Biz de verin bizim çıkışımızı, biz altıncı ocağa gitmeyiz, dedik ve ocağa inmedik.»

Gelik'te direnen işçiler ayrıca, ocağın geçen aylarda sendika yönetim kuruluna giren bir ocak şefi için açıldığını, Veli Verimoğlu adındaki bu şefin Adalet Partili ve işçilerin sevmediği bir sendikacı olduğunu söylediler.

Gelik işçileri, 6 gün direnişlerini sürdürdüler. Zonguldak Maden İşçileri Sendikasına gelerek kendilerine sahip çıkmalarını istediler. Ancak sendika yöneticileri onlara aldırmadı. İşverenle ağız birliği ederek işçileri suçladı. Sonunda işveren dördüncü ocağı «Verimli olmadığı» gerekçesiyle kapattı ve direnen işçiler, yedinci gün 16,00 - 24,00 vardiyasında ocağa girdiler.

MADEN MÜHENDİSLERİNİN AÇIKLAMASI

Maden Mühendisleri ise, işverenin işçileri zorla çalıştırmak istediği altıncı ocakta emniyet tedbirlerinin yeterli olmadığını ve işçilerin bu nedenle direnişlerinde haklı olduklarını söylediler. Maden Mühendislerinin açıklamasına göre, Maden Havzasının patlamaya en elverişli kömür damarı buradadır. Ayrıca ocağın sorumlu mühendisi yoktur. Emniyet Nizamnamesine göre burada Rambleli (kömür alınan kısmı göçürerek ilerleme yapılması) işletme metodu uygulanmalıdır. Ancak damarın yapısı ve meyili, burada özel bir Ramble ile çalışılmasını gerektirmektedir. İşveren ise böyle bir proje hazırlamamıştır. Bu pano (kömür alınan kısım) grizulu bir damardır. Fakat grizu kaptajı yapılmamıştır.

Mühendisler ayrıca, geçen yıllarda 65 işçinin ölümüne yol açan grizunun bu damarda, geçen yıl Karadon'da 16 işçinin ölümüne yol açan grizu patlamasının da bu damarın Karadon'daki devamında meydana geldiğini hatırlatmışlar ve işçilerin hayatlarının tehlikede olduğunu söylemişlerdir.

M.T.A. İŞÇİLERİNE SALDIRILDI

Bartın (İşçi Davası) — M.T.A. işyerlerinde çalışan işçilerin üyesi bulundukları Mab - İş Sendikasının DİSK'e katılmasından sonra Ma - İş Sendikası adında bir sendika kurulmuştur. Bu sendikanın yöneticileri, M.T.A.'nın sondaj ve Jeofizik kamplarını gezerek işçileri bölmeye çalışmaktadırlar. Nitekim 5 şubat günü Bartın'a da gitmişlerdir. Buradaki işçileri Mab - İş'ten ayrılarak Ma - İş Sendikasına girmeye zorlamışlardır. Bu arada kendilerine yüz vermeyen Hüseyin Kurumlu ve Gazi Demirkol adındaki işçilere, altlarındaki arabaları kullanan şoförleri saldırtmışlardır. Güngör ve Yaşar adlarındaki şoförler işçilere hakaret ederek saldırmışlardır. Olay, daha fazla büyümeden araya girenlerin yardımıyla önlenmiştir. İşçilerin şikâyeti üzerine yakalanan Ma - İş Sendikasının şoförleri, mahkemede ilk sorgularından sonra tutuklanarak Bartın Cezaevine gönderilmişlerdir. Ancak daha sonra serbest bırakılmışlardır. Ma - İş Sendikası yöneticileri ise olaydan sonra Bartın'dan kaçmışlardır. Bu yöneticiler, daha önce de Zonguldak Kilimli'deki M.T.A. sondaj kampına gitmişler, ancak işçiler kendilerini kovmuşlardır.

Yorum

İşçi sınıfının birliğini Sosyalist işçiler sağlar

İşçi sınıfının kendi siyasi bilincinden uzak olması sendikal mücadelede de kendini gösteriyor. İşçiler ayrı ayrı sendikalarda örgütlenmiş durumda. Aynı işkolunda çeşitli sendika var. Hatta aynı işyerinde bile bir yığın sendika bulunuyor. Sendikacılığı meslek haline getirmiş kişiler çok. Bu kişiler, yönetimden düşünce hemen ayrı bir sendika kuruyor. İşyerine dönüp çalışmayı kendine yakıştıramıyor. Meslek haline getirdiği sendikacılığı sürdürmek için de işçileri bölmeye çalışıyor. Bu sendika patronları, işçilere çeşitli yollarla yaklaşmak istiyorlar. Tabii işverenler de kendilerine yardımcı oluyor. Bunlar işçileri yanlarına çekemeyince tuttukları kiralık adamları işçilerin üzerine saldırtıyorlar. Bartın'daki olay, bugün Türkiye'nin başka işyerlerinde de meydana gelen bu gibi olayların bir örneği.

Gelik işçilerinin direnişi ise, işçi sınıfının Zonguldak bölgesindeki durumuna başka bir örnek teşkil ediyor. Bu işçiler tam 6 gün can emniyeti için direnmişlerdir. Sendika yöneticileri işçilerin sorunlarıyla ilgilenmemişlerdir. İşverenle birlik olmuşlardır. İşçileri suçlamışlardır. İşçiler günlerce sendikanın önünde bekleşmişlerdir. Sendika yöneticileri ise onları «çalışmaya ikna etmek için» uğraşmışlardır.

Gelik işçilerinin direnişine siyasi partiler de aldırmamıştır. Hiçbir partinin bir yetkilisi çıkıp ta işverenden hesap sormamıştır. Mevcut iktidara karşı işçileri kendisi etrafında birleşmeye çağıran CHP dahi işçilerin direnişini görmezden gelmiştir. Dertlerini duymazdan gelmiştir. AP ise, zaten kendi adamlarına özel ocak açmakla meşguldür.

Bütün bunlar, işçilerin sendikal mücadelede olduğu kadar, siyasal mücadelede de sermaye yanlısı kişilere ve partilere güvenmemeleri gerektiğini bir kere daha göstermiştir. İşçiler kendi haklarına kendileri sahip çıkmak zorundadır. Gelik işçileriyle Üzülmez işçileri, Atölye işçileri, Kozlu işçileri ilgilenmelidir. Bütün işçiler birbirleriyle ilgilenmelidir. M.T.A. işçileri sendika patronlarını aralarına sokmamalıdır. Maden işçileri başlarındaki sendika ağalarını yere indirmelidir.

İşçilerin birliği, dayanışması sosyalist işçilerin sendika ve siyasi mücadelede öncülük etmesiyle sağlanır. Sosyalist işçiler, öncü işçiler bunu sağlamak için mücadele etmeli, diğer işçiler de onları desteklemelidir.

RECEP KÜREKÇİ